

Kinderen des lichts; erenaam, belofte en opdracht.

Preek naar aanleiding van Matheus 5 : 14 – 16

Op vakantie hebben we op één dag twee prachtige stadjes in Zuid-Frankrijk bezocht. Het ene stadje is niet zo bekend: St.-Cirq-Lapopie, terwijl de andere juist aardig beroemd is: Rocamadour. Volgens de overlevering heeft Zacheus – ons bekend uit Lucas 19 – in deze plaats als kluizenaar gewoond en is hij er gestorven. Zodoende is Rocamadour een bedevaartsplaats geworden. De plaatsjes lagen zo'n uur rijden bij elkaar vandaan, maar hadden één grote overeenkomst: beide waren ze hoog op een berg gelegen, zodat je ze al van verre kon zien. Kijk maar naar de foto's:

St.-Cirq-Lapopie

Rocamadour

Zo'n stad op een berg is dus goed zichtbaar, je kunt zo'n stad niet 'verbergen'! De toeristenindustrie is daar natuurlijk heel blij mee. Overal in de omgeving kun je ansichtkaarten kopen met het stadsbeeld erop. En 's avonds is de stad prachtig verlicht. Dat trekt mensen!

Hierbij moest ik denken aan een bijbelgedeelte, waarin de woorden 'stad' en 'licht' bij elkaar staan. Laten we dat stukje eens opzoeken – Matheus 5:14-16:

Gij zijt het licht der wereld. Een stad, die op een berg ligt, kan niet verborgen blijven. Ook steekt men geen lamp aan en zet haar onder de korenmaat, maar op de standaard, en zij schijnt voor allen, die in het huis zijn. Laat zo uw licht schijnen voor de mensen, opdat zij uw goede werken zien en uw Vader, die in de hemelen is, verheerlijken.

Ik vond dit altijd een beetje een wonderlijke combinatie: het hele stukje gaat eigenlijk over het licht en dan staat daar ineens een regel over een stad op een berg tussen. Wat heeft dat nou met de rest te maken – behalve dan, dat het licht dat wij als gelovigen moeten verspreiden niet verborgen mag blijven, net zoals een stad op een berg goed zichtbaar is. Maar ja, dat staat eigenlijk ook wel in vers 15...

Maar toch is de combinatie 'licht' en 'stad' helemaal niet zo wonderlijk als het lijkt. Om dat te begrijpen, moeten we beseffen dat in de tijd van de Here Jezus de volkstaal van de Joden het Aramees was. (De Romeinen spraken Grieks, de Joden Aramees en de godsdienstige taal was het Hebreeuws... De aanspreektitel van Jezus was ook een Aramees woord: 'rabbi' = meester.) Het Aramees leek heel sterk op het Hebreeuws. En in het Hebreeuws zit nu juist een mooi woordspel met die twee woorden 'licht' en 'stad'. Ik zal dit proberen duidelijk te maken.

Het woord voor licht is 'or' [אור]. Dit woord begint met een aleph [א], de eerste letter van het alephbeth (hebreeus voor alfabet). Deze letter staat symbool voor God, die ook de Eerste is, de Schepper. En het eerste dat Hij schiep was... het licht! (*Gen. 1:3*) Dit was *niet* het licht van de zon, maan en sterren, want die maakte God pas op de vierde dag. (*Gen. 1:14-19*) Nee, het gaat hier om een ander licht. Het is licht dat de aarde als het ware omkleedt, dat geen andere bron heeft dan God zelf. Misschien heeft het te maken met het licht waar God zelf in woont, want volgens 1 Timotheus 6:16 bewoont Hij een ontoegankelijk licht. Het is denk ik ook hetzelfde licht, dat de nieuwe hemel en de nieuwe aarde zal verlichten: **En de stad – het nieuwe Jeruzalem – heeft de zon en de maan niet van node, dat die haar beschijnen, want de heerlijkheid Gods verlicht haar en haar lamp is het Lam. (...) En er zal geen nacht meer zijn en zij hebben geen licht van een lamp of licht der zon van node, want de Here God zal hen verlichten en zij zullen als koningen heersen in alle eeuwigheden.** (*Openb. 21:23, 22:5*)

Het woord voor stad is 'ir' [עיר]. Dit woord is nauw verwant aan het woord 'or', maar dan anders geschreven: [עור], dat betekent 'vel'. En wat maakt een stad nu tot stad, wat was vroeger het verschil tussen een dorp en een stad? De muur erom heen! De muur is het velletje van de stad: Net zoals onze huid ons lichaam beschermt tegen aanvallen van buitenaf, beschermt de muur de stad. Juist dit verband tussen de woorden 'stad' en 'vel' geeft ons nieuw licht op het woord 'licht'! Want ik geloof dat Adam en Eva vóórdat ze zondigden een kleed van licht aan hadden. Dat moet ik natuurlijk uitleggen...

Iedereen weet wel, dat de eerste twee mensen geen kleren aan hadden. (*Gen. 2:25*) Toch schaamden ze zich niet voor elkaar en ook niet voor God. Integendeel, ze gingen altijd heel vertrouwd met elkaar om. Het ging pas fout, toen ze zondigden. Hun ogen werden geopend en ineens ontdekten ze dat ze naakt waren en gauw zochten ze bladeren om hun blote lijf te bedekken. (*Gen. 3:7*) Later kregen ze van de Here kleren van dierenvellen. (*Gen. 3:21*)

Kijk nu nog eens goed naar het Hebreeus van die twee kernwoorden 'licht' en 'huid': *rwa* en *rwe*. Beide woorden worden als 'or' uitgesproken en er is maar één letter verschil. De letter aleph is veranderd in een ayin. Het woord ayin [Njē] betekent 'ogen'. Hé! Dat woord zijn we net tegengekomen in Genesis 3:7: **Toen werden hun beider ogen geopend, en zij bemerkten, dat zij naakt waren.** Toen hun ogen werden geopend door en voor de zonde, verdween de letter aleph van 'licht', de letter van de Schepper! Het kleed van licht was verdwenen, ze waren naakt... En ze kregen 'vellen', hetzelfde woord, maar dan met de letter ayin. Tegelijkertijd konden ze – ondanks hun geopende ogen – God niet meer zien, ze verborgen zich voor God. Vanaf toen gold: **Gij zult mijn aangezicht niet kunnen zien, want geen mens zal Mij zien en leven.** (*Ex. 33:20*) Daarom zegt Timotheus, dat God in een ontoegankelijk licht woont.

Toch is er in de Bijbelse geschiedenis af en toe een glimp te zien van Gods stralende heerlijkheid. Enkele voorbeelden:

- Mozes verbleef lange tijd bij God op de berg Sinai, toen hij de wet ontving. Omdat hij zolang in Gods nabijheid was, begon zijn huid te stralen. We lezen dat in Exodus 34:28-35: **En hij was daar bij de Here veertig dagen en veertig nachten, brood at hij niet en water dronk hij niet, en Hij schreef op de tafelen de woorden van het verbond, de Tien Woorden. Toen Mozes van de berg Sinai afdaalde, (de**

twee tafelen der getuigenis nu waren in de hand van Mozes, toen hij van de berg afdaalde) wist hij niet, dat de huid van zijn gelaat straalde, doordat hij met Hem gesproken had. Toen Aaron en al de Israëlieten Mozes zagen, zie, de huid van zijn gelaat straalde, en zij durfden hem niet naderen. Toen riep Mozes hen tot zich, en Aaron en al de vorsten in de vergadering keerden tot hem terug en Mozes sprak hen toe. Daarna naderden al de Israëlieten en hij gebod hun al wat de Here tot hem gesproken had op de berg Sinai. Toen Mozes geëindigd had met hen te spreken, deed hij een doek voor zijn gelaat. Maar wanneer Mozes kwam voor het aangezicht des Heren, om met Hem te spreken, deed hij de doek af, totdat hij naar buiten ging; daarna ging hij naar buiten en zeide tot de Israëlieten wat geboden was. Wanneer de Israëlieten aan het gelaat van Mozes zagen, dat de huid van zijn gelaat straalde, deed Mozes de doek weer voor zijn gelaat, totdat hij naar binnen ging, om met Hem te spreken.

- Ook van de Here Jezus lezen we dat Hij op een keer, toen Hij met zijn Vader sprak, met licht werd bekleed tijdens de 'verheerlijking op de berg'. Dat verhaal staat in Matheus 17:1vv: En zes dagen later nam Jezus Petrus en Jakobus en zijn broeder Johannes mede en Hij leidde hen een hoge berg op, in de eenzaamheid. En zijn gedaante veranderde voor hun ogen en zijn gelaat straalde gelijk de zon en zijn klederen werden wit als het licht. *(Zie ook Lucas 9:28vv)*
- Later, toen Jezus al bij zijn Vader in de hemel was, verscheen Hij aan Paulus, die toen nog de christenen vervolgde. Hij vertelt daar zelf over in Handelingen 22:6vv: ... het gebeurde mij, toen ik op mijn reis dicht bij Damascus gekomen was, dat plotseling omstreeks de middag uit de hemel een fel licht mij omstraalde, en ik viel op de grond en hoorde een stem tot mij zeggen: Saul, Saul, waarom vervolgt gij Mij? En ik antwoordde: Wie zijt Gij, Here? En Hij zeide tot mij: Ik ben Jezus, de Nazoreeër die gij vervolgt. En zij, die met mij waren, zagen wel het licht, maar de stem van Hem, die tot mij sprak, hoorden zij niet. En ik zeide: Here, wat moet ik doen? En de Here zeide tot mij: Sta op en reis naar Damascus, en daar zal u gezegd worden al hetgeen u opgelegd is om te doen. En daar ik vanwege de glans van dat licht niet meer kon zien, werd ik bij de hand geleid door hen, die met mij waren, en ik kwam te Damascus. *(Zie ook Hand. 9:3vv)*
- Tenslotte lezen we ook regelmatig van gestorven heiligen, die dus bij de Here wonen, dat zij witte gewaden dragen. *(Openb. 3:4-5, 4:4, 6:11, 7:9, 13-14)* Datzelfde wordt overigens gezegd van de engelen: als deze dienaars, levend in Gods tegenwoordigheid *(zie Math. 18:10)* aan mensen verschijnen, schrikken de mensen altijd van die blinkend witte kleren. Het bekendste voorbeeld is wel de verschijning van de engelen aan de herders op het veld tijdens de kerstnacht: En er waren herders in diezelfde landstreek, die zich ophielden in het veld en des nachts de wacht hielden over hun kudde. En opeens stond een engel des Heren bij hen en de heerlijkheid des Heren omstraalde hen, en zij vreesden met grote vreeze. *(Luc.2:8-9)*

Even samenvatten wat we tot nu toe geleerd hebben: uit het Hebreeuws en uit de Bijbelse geschiedenis valt af te leiden, dat schepselen die in Gods tegenwoordigheid leven een blinkend, lichtgevend gewaad dragen. De mens is dit gewaad door de zonde kwijtgeraakt. We kunnen met onze ogen het geweldige Licht van de Here niet verdragen, we zouden sterven. Toch ontvangen de gestorven heiligen opnieuw een blinkend gewaad als ze bij de Here in de hemel zijn. *(Zie hierover ook 2 Cor. 5:1-4!)* En God belooft ons een nieuwe hemel en aarde, waarop we voor Zijn Aangezicht zullen leven in het Licht van Zijn heerlijkheid.

Hoe is dat mogelijk!? Door de zonde verspeeld, krijgen we het straks in eeuwigheid weer terug. Dat is alleen mogelijk door het werk van één Persoon, van degene die de zonde der wereld wegnam: onze Here Jezus. Hij zei van Zichzelf: “Ik ben het licht der wereld; wie Mij volgt, zal nimmer in de duisternis wandelen, maar hij zal het licht des levens hebben.” (Joh. 8:12) Alleen door Hem kunnen wij straks God zien van aangezicht tot aangezicht. (1 Cor. 13:12)

Als jij in de Here Jezus gelooft en op Hem vertrouwt, dan geldt dat ook voor jou. Dan mag je blij zijn, en dankbaar wil je voortaan alleen nog maar voor Hem leven, Hem een plezier doen met alles wat je doet. Dat betekent dat je probeert de zonde weg te doen en heilig – dat is: toegewijd – te leven. De Bijbel noemt dat ook wel ‘rein’ zijn. En hoe mooi zegt de Here Jezus in de Bergrede: Zalig de reinen van hart, want zij zullen God zien. (Math. 5:8)

En zo komen we terug bij de tekst waar we mee zijn begonnen: Gij zijt het licht der wereld... Een opdracht, een heilige opdracht om de Here Jezus na te volgen. Jezus zei tenslotte “Ik ben het licht der wereld”, maar ook: “Gij zijt het licht der wereld...”! Hij roept je op om zo te zijn als Hij was en is; Beeld van God! (Vergelijk in dit verband Gen. 1:27 eens met 2 Cor. 4:4 en Col. 1:15!)

Dat betekent, net als Jezus, goede werken doen. Niet om zelf beter opgemerkt te worden door de mensen (zie Math. 6:1), maar om een levende wegwijzer te zijn naar God de Vader, tot redding van je naaste. (Zie ook 1 Petr.2:12) Want dat was tenslotte ook het doel van Jezus leven: mensen voor eeuwig te redden door ze te wijzen op Zijn Vader in de hemel, die Hem gezonden had. (zie o.a. Joh. 6:38-39)

Hoe zit dat met jou? Ben jij zo’n wegwijzer, een baken in de duisternis die naar de veilige haven wijst? Ben jij als een stad op een berg, zichtbaar voor iedereen? Of ben je een christen die zijn licht voor zichzelf houdt, onder de korenmaat? Of schaamt je je een beetje voor je geloof en verstop je het daarom maar onder de korenmaat? Vergeet dan niet dat een vlammetje onder een maatbeker door zuurstofgebrek dreigt uit te gaan. Nee, een zichtbaar brandende vlam krijgt zuurstof genoeg en verspreidt licht voor iedereen in de buurt. Dát is jouw opdracht, want als je oprecht gelooft, ben je een kind van het licht.

Een geweldig mooie naam! Paulus vertelt ons dat: “... gij zijt allen kinderen des lichts en kinderen des dags. Wij behoren niet aan nacht of duisternis toe...” (1 Thess. 5:5) en “... gij waart vroeger duisternis, maar thans zijt gij licht in de Here; wandelt als kinderen des lichts (want de vrucht des lichts bestaat in louter goedheid en gerechtigheid en waarheid), en toetst wat de Here welbehagelijk is...” (Ef. 5:8-10)

Kinderen des lichts: een *erenaam* én een *belofte* voor de toekomst, dat we opnieuw worden bekleed met het Licht van God en Hem van aangezicht tot aangezicht mogen zien. Maar voor vandaag en morgen bovenal een *opdracht* om nu al licht te verspreiden, als een wegwijzer naar de hemelse Vader, zodat nog meer mensen God zullen verheerlijken. Want eer en heerlijkheid komt Hem toe, de Blinkende Morgenster! (Openb. 22:16)

Amen

augustus 2001

Kinderen des lichts: erenaam, belofte én opdracht!